

სს „ელექტროენერგეტიკული სისტემის
კომერციული ოპერატორი“

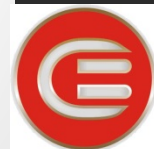
საქმიანობის ანგარიში

2016 წელი

საქმიანობის ძირითადი მიმართულებები

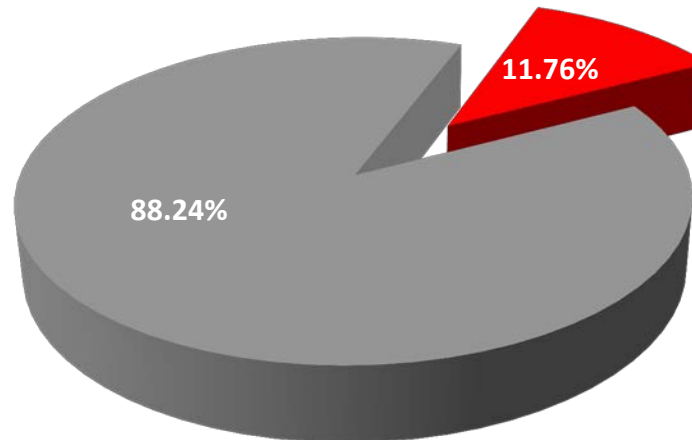
- საბაზანსო ელექტროენერგიით ვაჭრობა
- ბარანტირებული სიმძლავრით ვაჭრობა
- ელექტროენერგიის იმპორტ-ექსპორტი
- ახალი ელექტროსადგურების მშენებლობის ხელშეწყობა
- აღრიცხვის კონტროლი

საბალანსო ელექტროენერგიით ვაჭრობა

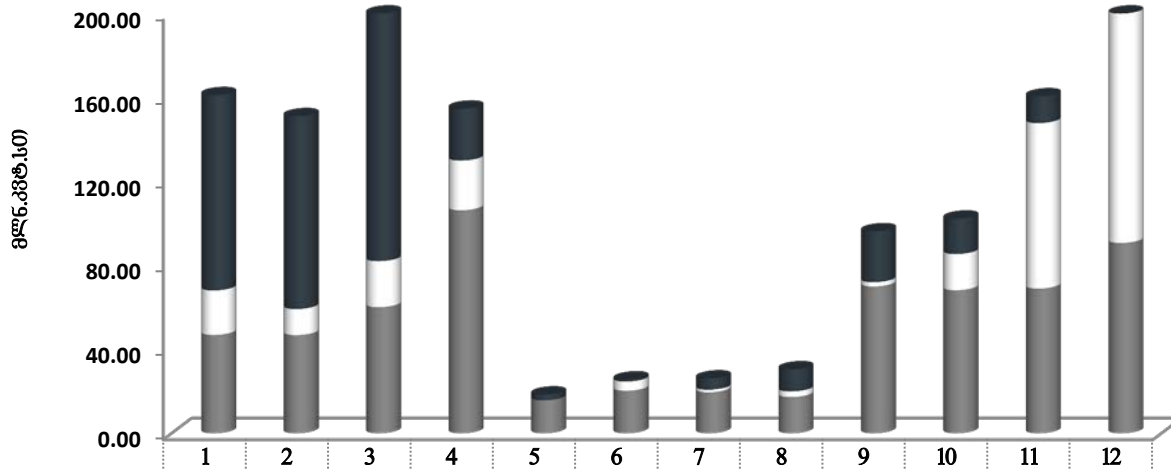
- საბალანსო ელექტროენერგიით ვაჭრობა ესკოს საქმიანობის ერთ-ერთ პირითაღ მიმართულებად რჩება.
- 2016 წელს საბალანსო ელექტროენერგიის წილმა საბითუმო ვაჭრობაში შეადგინა 11.76%.

- საბალანსო ელექტროენერგია
- პირდაპირი კონტრაქტით გაყიდული

საბალანსო ელექტროენერჯის მომწოდებლები

2016 წელს უსკო-ს მიერ შესყიდული საბალანსო ელექტროენერჯია შედგება თბოელექტროსადგურების, ჰიდროელექტროსადგურების მიერ გამომუშავებული და უსკო-ს მიერ იმპორტირებული ელექტროენერჯისაბან, რომელთა რაოდენობრივი მაჩვენებლები, თვეების მიხედვით, მოცემულია ბრათვიკაჲ.

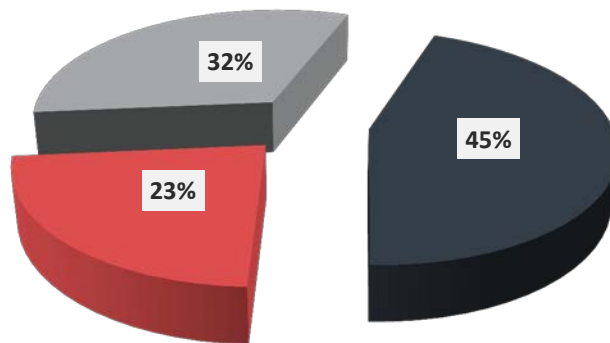
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
■ იმპორტიორი	93.13	91.92	128.49	24.72	2.73	0.94	5.31	10.46	24.18	16.85	12.72	33.49
■ თბოელექტროსადგური	21.20	12.40	21.91	23.70	0.00	4.39	1.24	2.68	2.03	17.21	78.89	132.24
■ ჰიდროელექტროსადგური	46.74	46.69	60.00	106.19	15.60	20.16	19.44	17.18	69.87	68.07	68.88	90.59

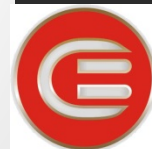
ელექტროენერჯის მომწოდებლების მონაწილეობა საბაზანსო ელექტროენერჯის ფორმირებაში

ელექტროენერჯის გამყიდველები	2016 წელი	
	კვტ.სთ	წილი, %
ჰიდროელექტროსადგური	629 401 999	45%
თბოელექტროსადგური	317 890 574	23%
იმპორტიორი	444 946 121	32%
ჯამი	1 392 238 694	100%

ჰესების, თესების და იმპორტის წილი საბაზანსო ელექტროენერჯიაში, 2016 წელი

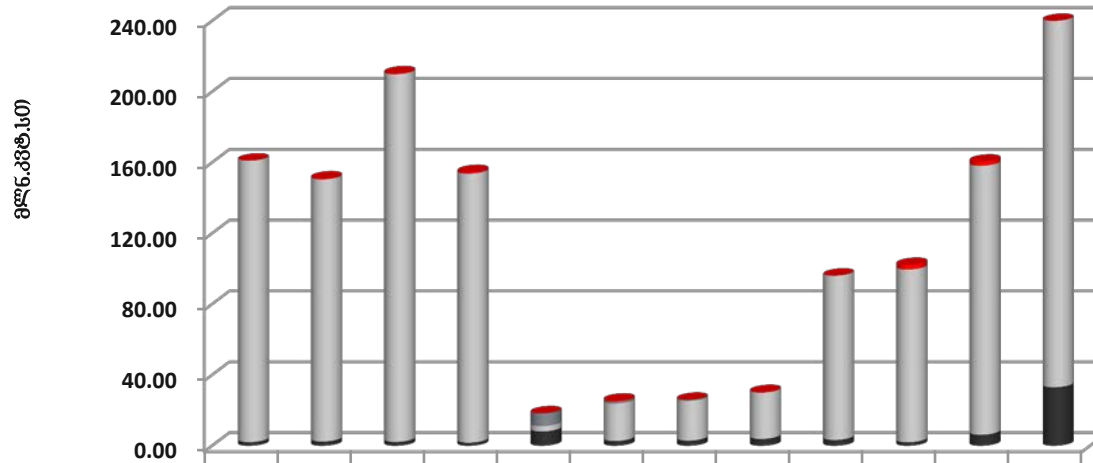

■ ჰიდროელექტროსადგურები
 ■ თბოელექტროსადგური
 ■ იმპორტიორი

საბალანსო ელექტროენერჯის მყიდველები

- 2016 წელს, ესკო-დან საბალანსო ელექტროენერჯის მყიდველები ძირითადად იყვნენ გამანაწილებელი ენერგოკომპანიები, პირდაპირი მომხმარებლები და ექსპორტიორები. აგრეთვე, 2016 წელს ტრანზიტის უზრუნველყოფის მიზნით, დანაპირების შესყიდვა მოხდა დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიის მიერ, რომლის წილმაც საბალანსო ელექტროენერჯის შესყიდვაში 0.6% შეაღებინა.
- საბალანსო ელექტროენერჯის მყიდველების რაოდენობრივი მაჩვენებლები, თვეების მიხედვით, მოცემულია ბრაზიკაში.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
■ სსე (ტრანზიტის დანაპირების უზრუნველსაყოფად)	-	.58	.51	.93	-	.49	-	.29	-	2.59	2.35	1.14
■ ექსპორტიორი	.01	-	.00	.00	7.18	1.15	.63	-	-	-	-	-
■ გამანაწილებელი ენერგოკომპანია	158.99	148.03	207.71	151.91	3.07	21.12	22.44	26.15	92.81	97.57	151.92	222.13
■ პირდაპირი მომხმარებელი	2.07	2.40	2.17	1.77	8.09	2.73	2.91	3.88	3.27	1.98	6.22	33.04

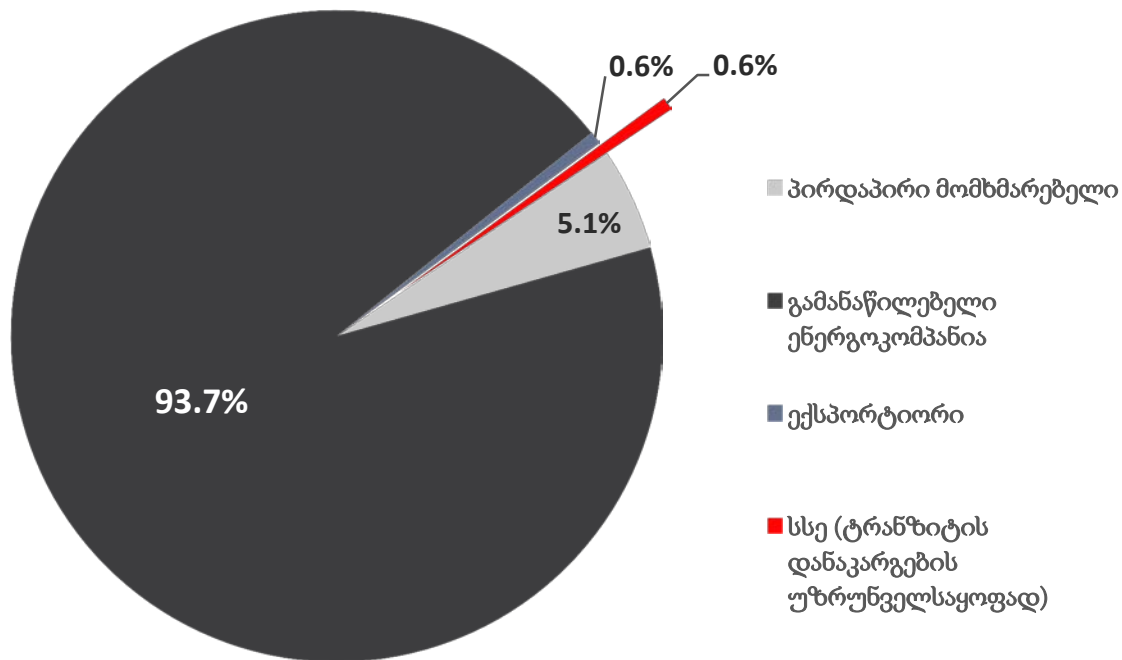

კვალიფიციური საწარმოების მონაწილეობა საბალანსო ელექტროენერჯის შესყიდვაში

ელექტროენერჯის მყიდველები	2016 წელი	
	კვტ.სთ	წილი, %
პირდაპირი მომხმარებელი	70 515 961	5.1%
გამანაწილებელი ენერჯოკომპანია	1 303 864 489	93.7%
ექსპორტიორი	8 975 018	0.6%
სსე (ტრანზიტის დანაკარგების უზრუნველსაყოფად)	8 883 226	0.6%
ჯამი	1 392 238 694	100.0%

პირდაპირი მომხმარებლის, განაწილების ლიცენზიატებისა და
ექსპორტიორების მიერ საბაზანსო ელექტროენერგიის შესყიდვის
წილობრივი მაჩვენებლები, 2016 წელი

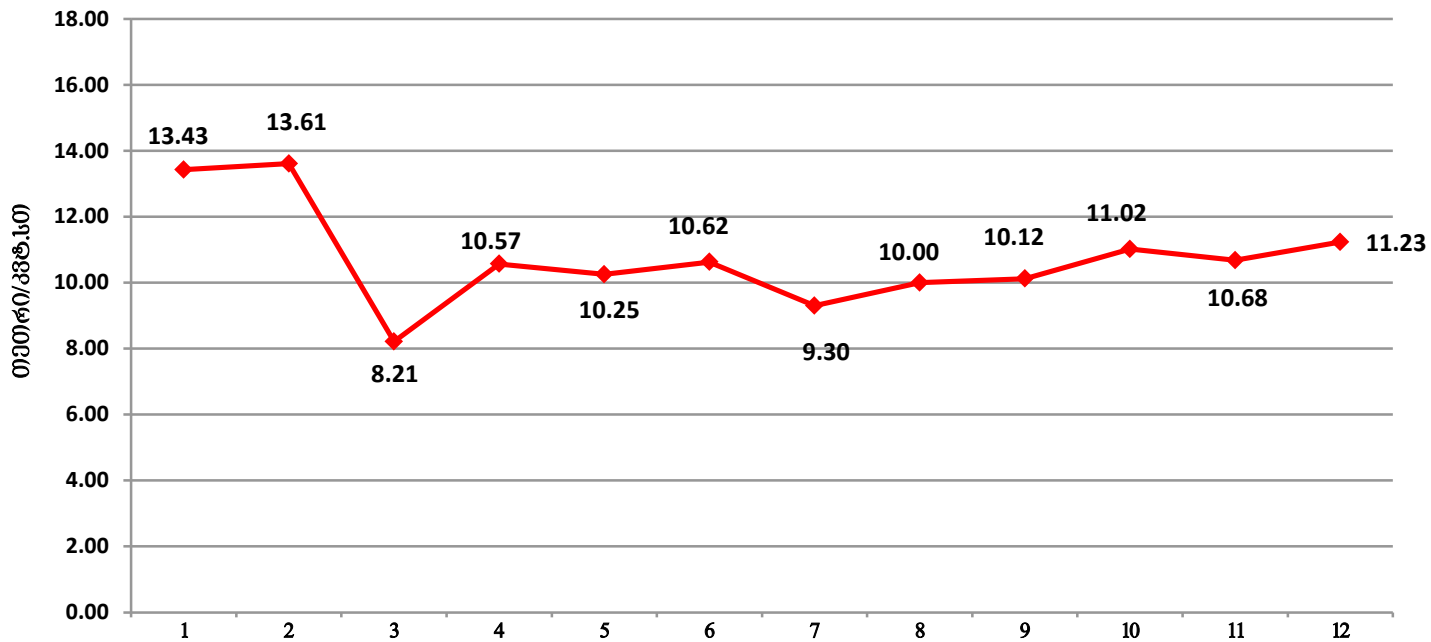

ბასაყილი საბაღანსო ელექტროენერჯის ფასის ფორმირება

ბასაყილი საბაღანსო ელექტროენერჯის ფასის ფორმირება ხდება ესკოს მიერ
შესყილული საბაღანსო ელექტროენერჯის *საშუალო შეწონილი ფასით*

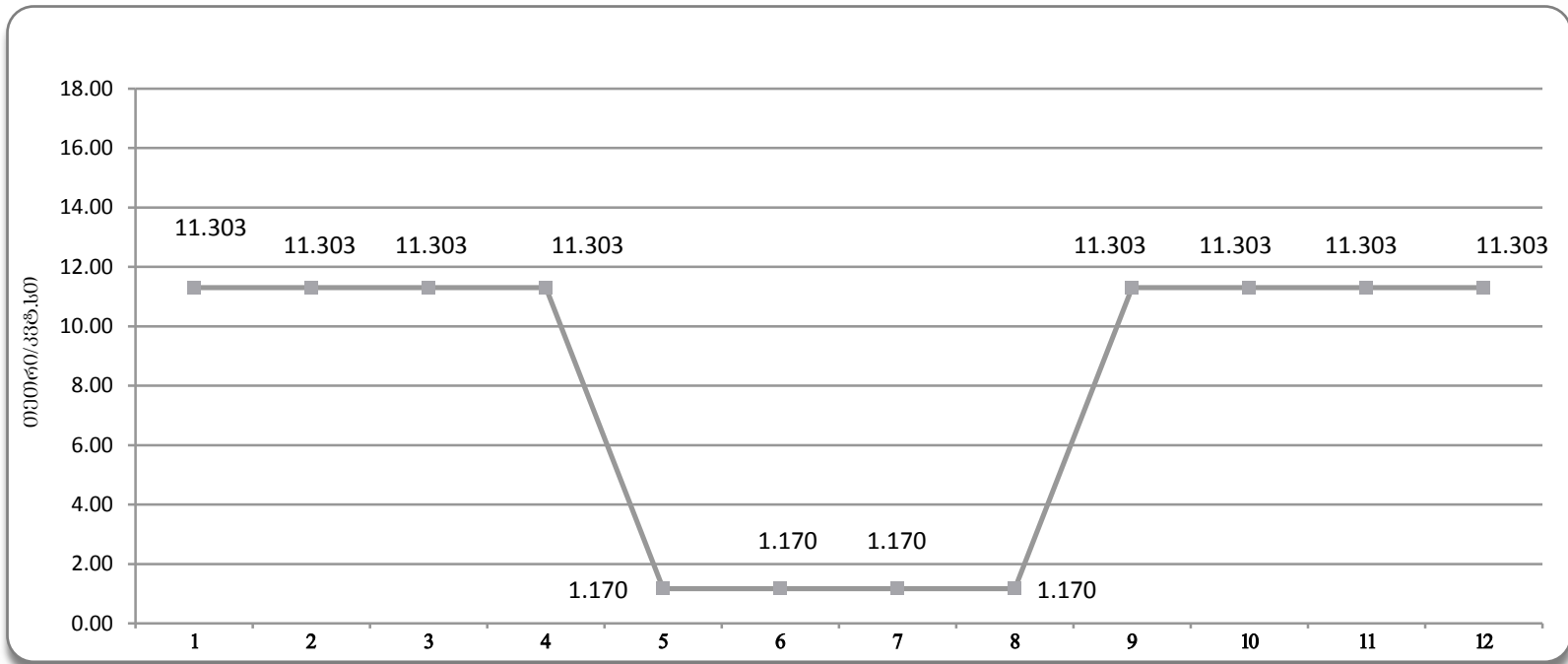
ესკო-ს მიერ ბასაყილი საბაღანსო ელექტროენერჯის საშუალო შეწონილი
ფასი, 2016 წელი

მცირე სიმძლავრის დერეფნულირებული ელექტროსადგურების საბალანსო ელექტროენერგიის ფასი, 2016 წელი

მცირე სიმძლავრის დერეფნულირებული ელექტროსადგურებისაგან ესკო საბალანსო ელექტროენერგიას შეისყიდის:

- *სექტემბრიდან-მაისამდე პერიოდში – იმ თბოელექტროსადგურის ტარიფის ზედა ზღვრით, რომელსაც კომისიამ დაუდგინა ყველაზე მაღალი ტარიფი;*
- *მაისიდან-სექტემბრამდე პერიოდში – წარმოების ყველაზე დაბალი ტარიფის მქონე მარეფნულირებული ელექტროსადგურის ტარიფით (1.17 თეთრი/კვტ.სთ).*

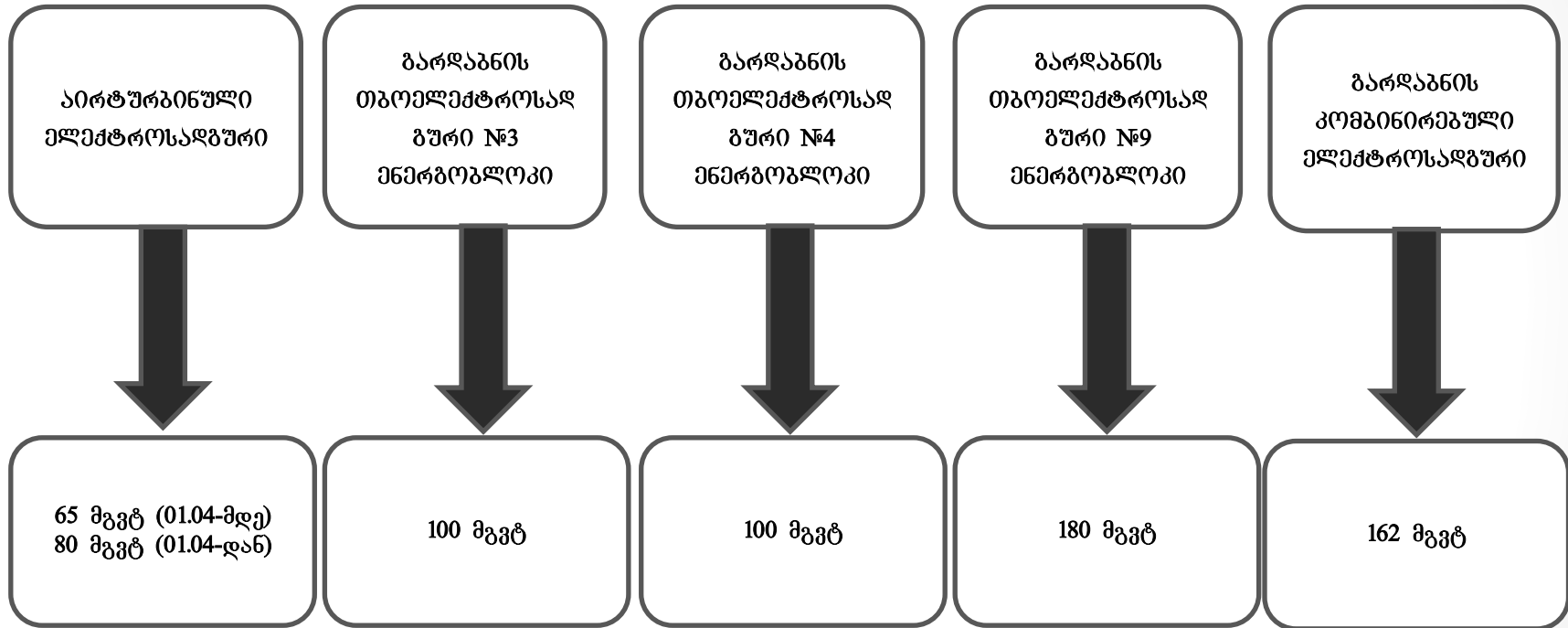

ბარანტირებული სიმძლავრე

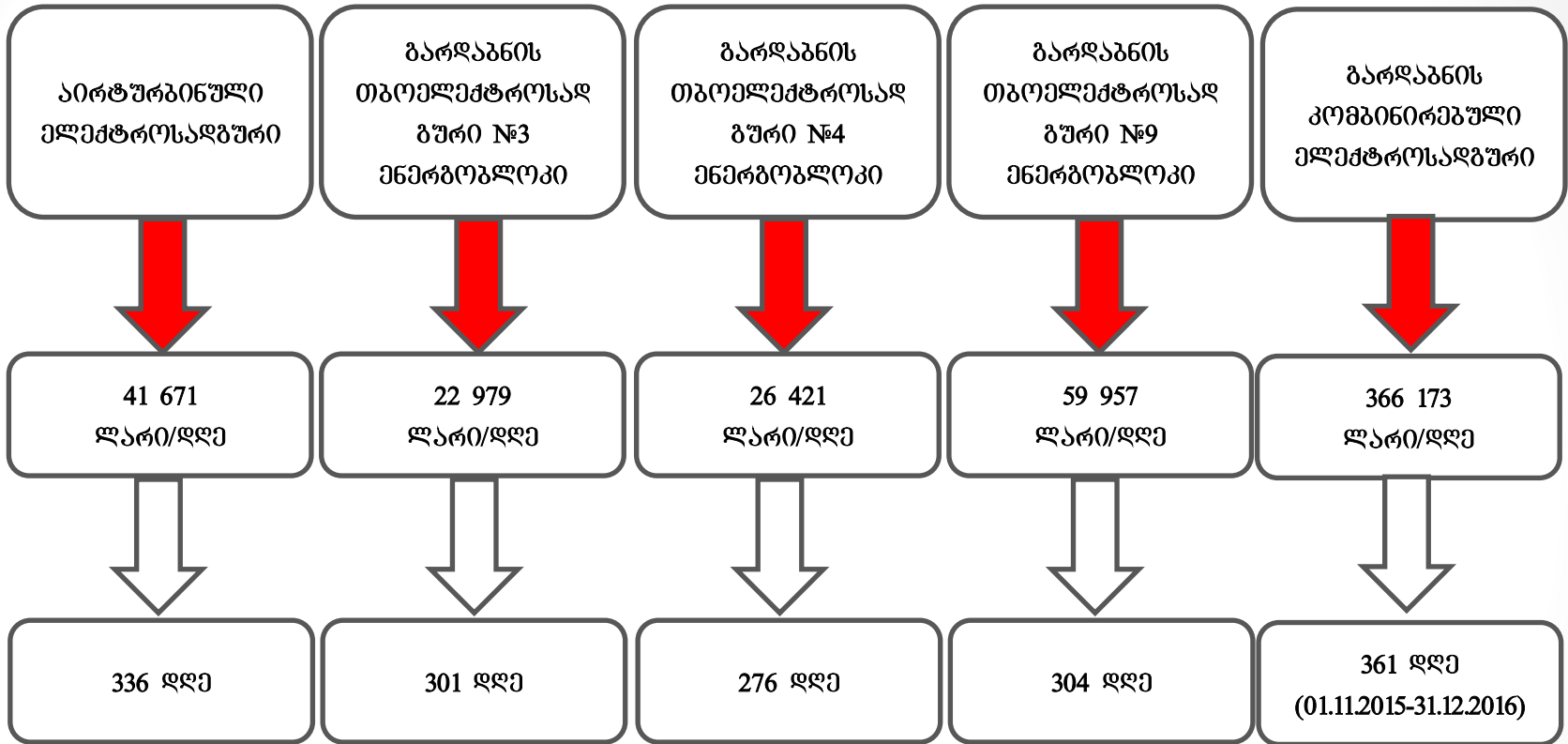
- ქვეყნის ერთიანი ელექტროენერგეტიკული სისტემის მბდრადობას, უსაფრთხო და საიმედო უზენაესიონირებას ემსახურება ბარანტირებული სიმძლავრე.
- ბარანტირებული სიმძლავრის წყაროს და თითოეული ბარანტირებული სიმძლავრის წყაროსთვის ბარანტირებული სიმძლავრის მინიმალურ ოდენობას განსაზღვრავს საქართველოს მთავრობა.
- თითოეული ბარანტირებული სიმძლავრის წყაროსთვის ბარანტირებული სიმძლავრის საფასურს დღიურ ბაზისზე და უზრუნველყოფის პერიოდებს აღბენს საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისია.
- ბარანტირებული სიმძლავრით ვაჭრობა ხდება მხოლოდ უსკოს მეშვეობით კირდაპირი ხელშეკრულების სტანდარტული პირობებით.

საქართველოს მთავრობის მიერ განსაზღვრული გარანტირებული
სიმძლავრის წყაროები და გარანტირებული სიმძლავრის მინიმალური
ოღენობა, 2016 წელი

ბარანტირებული სიმკლავრის წყაროებისთვის მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის მიერ განსაზღვრული საფასური და უზრუნველყოფის პერიოდები

მარეგულირებელი კომისიის დადგენილებების თანახმად, უზრუნველყოფის პერიოდები (დღეების რაოდენობა) აირტუბინული ელექტროსადგურისთვის და ბარდაბნის თბოელექტროსადგურის №№ 3, 4, 9 ენერგობლოკებისთვის განისაზღვრა 2016 წლის 1 იანვრიდან 2016 წლის 31 დეკემბრის ჩათვლით (12 თვე), კალენდარული წლის საფუძველზე. ბარდაბნის კომბინირებული ელექტროსადგურისთვის 2015 წლის 1 ნოემბრიდან 2016 წლის 31 დეკემბრის ჩათვლით (14 თვე).

წყაროების მიერ უზრუნველყოფილ გარანტირებულ სიმძლავრეზე მიღებული თანხები, 2016 წელი

ესეო გარანტირებული სიმძლავრის საფასურს უნაზღაურებს გარანტირებული სიმძლავრის მხოლოდ იმ წყაროებს, რომელთა მზადყოფნაც და მზადყოფნის პერიოდიც დადასტურებულია დისკვეტივირების ლიცენზიატის მიერ.

უზრუნველყოფილი გარანტირებული სიმძლავრის საფასური, 2016წ.	შპს „მთკვარი ენერჯი“	შპს „საქართველოს საერთაშორისო ენერჯეტიკული კორპორაცია“		შპს „ჯიფაშვიტი“	შპს „ბარდავის თბოსაღებური“
	№9 ენერგობლოკი	№3 ენერგობლოკი	№4 ენერგობლოკი	აირტურბინული ელექტროსაღებური	კომბინირებული ელექტროსაღებური
უზრუნველყოფის პერიოდი (დღეთა რაოდენობა)	304	301	276	336	300
გარანტირებული სიმძლავრის საფასური (მლნ.ლარი)	18.23	6.92	7.29	14.00	109.85

ბარანტირებულ სიმძლავრის შემსყიდველები

ბამანაწილებელი
ენერგოკომპანია

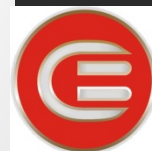

პირდაპირი
მოხმარებელი

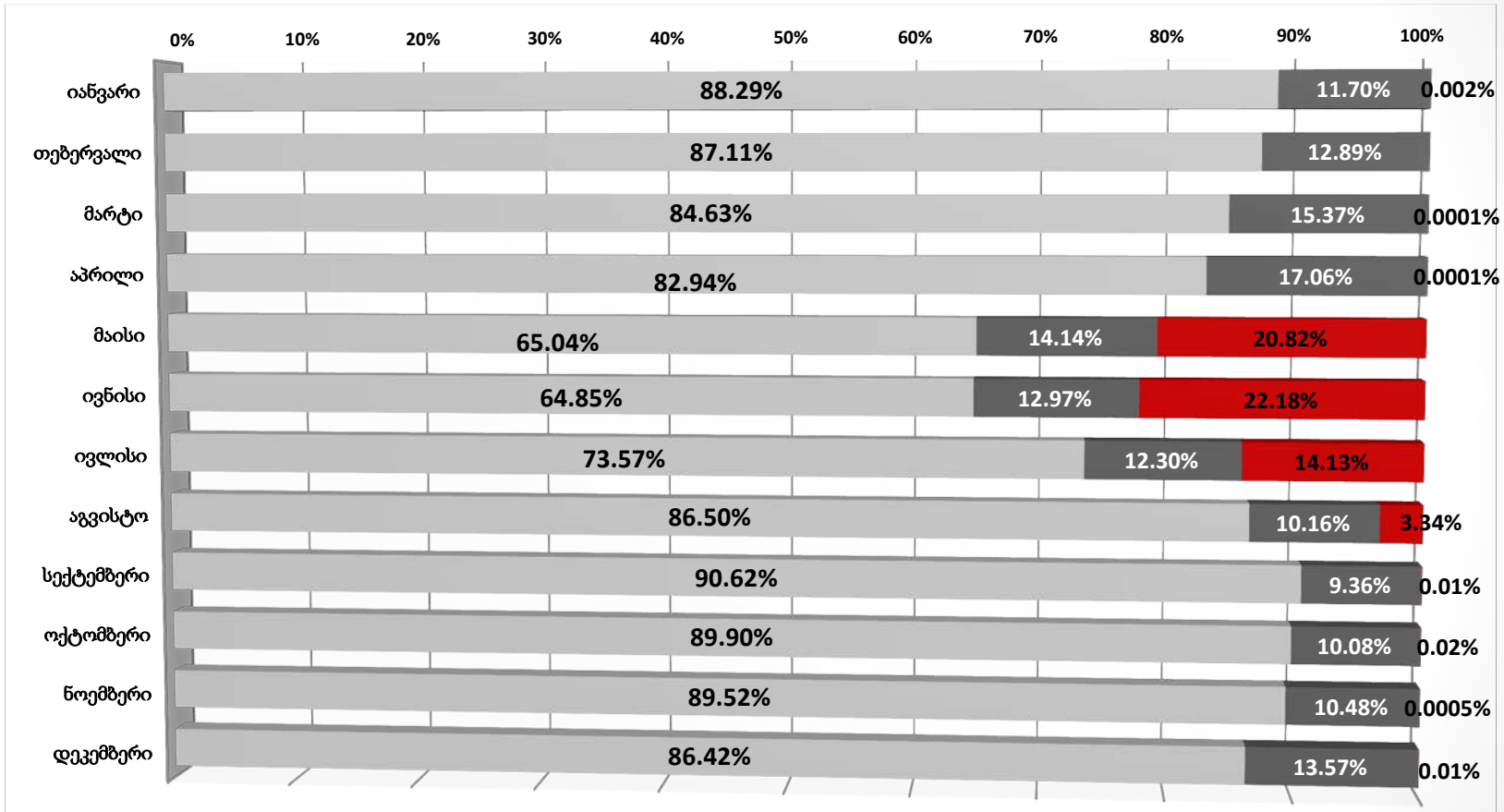

ექსპორტიორი

ბარანტირებულ სიმძლავრის შემსყიდველი კვალიფიციური საწარმო
გაღებულ ანაზღაურებს ბარანტირებულ სიმძლავრის საფასური
ბარანტირებულ სიმძლავრის შემსყიდველი კვალიფიციური საწარმოების
ფაქტობრივ ჯამურ მოხმარებასა და ექსპორტში მისი ფაქტობრივი მოხმარების
ან ექსპორტის წილის პროპორციულად

გარანტირებული სიმძლავრის შემსყიდველი კვალიფიციური საწარმოების შემსყიდვის წილი მთლიან შემსყიდვაში, 2016 წელი

■ გამანაწილებელი ენერგოკომპანიები
 ■ პირდაპირი მომხმარებლები
 ■ ექსპორტიორები

ესკოს მიერ განხორციელებული იმპორტი და ექსპორტი

- 2016 წელს ესკოს მიერ იმპორტირებული ელექტროენერგიის რაოდენობა შეადგენს 478.96 მლნ კვტ.სთ-ს, რაც მთლიანად ქვეყანაში განხორციელებული იმპორტის 100%-ია. ელექტროენერგიის იმპორტი განხორციელდა რუსეთის ფედერაციიდან (369.16 მლნ კვტ.სთ) და აზერბაიჯანის რესპუბლიკიდან (109.8 მლნ კვტ.სთ). ესკოს მიერ განხორციელებულ იმპორტში მნიშვნელოვანი წილი რუსეთის ფედერაციასთან დამაკავშირებელ ელექტრობადამცემ ხაზებზე მოდის.
- 2016 წელს ესკოს მიერ ექსპორტირებულია 222.1 მლნ კვტ.სთ ელექტროენერგია, რაც ფაქტიური ექსპორტის (559.01 მლნ კვტ.სთ) 39.7%-ს შეადგენს. ექსპორტი განხორციელდა სამ მეზობელ ქვეყანაში: რუსეთის ფედერაციაში (147.6 მლნ კვტ.სთ), თურქეთში (69.0 მლნ კვტ.სთ) და აზერბაიჯანის რესპუბლიკაში (5.5 მლნ კვტ.სთ).

აღრიცხვის სისტემების მონიტორინგი

- ელექტროენერგიის საანბარიშწორებო აღრიცხვის წერტილების მონიტორინგის მიზნით, აღრიცხვის კონტროლის დეპარტამენტის აუდიტორების მიერ (დამტკიცებული გეგმა-პრაფიკის შესაბამისად) დაინტერესებულ მხარეებთან ერთად, 2016 წელს განხორციელდა 1049 საანბარიშწორებო აღრიცხვის კვანძის ინსპექტირება. ყველა მათგანზე შედგა საბითუმო (კომერციული) აღრიცხვის კვანძის ინსპექტირების აქტი.
- კვალიფიციური სავარმოს საბითუმო ვაჭრობაში მონაწილე რეგისტრაციის ან რეგისტრაციაში ცვლილების შემთხვევაში, კომისიური წესით შემოწმდა და ექსპლუატაციაში მიღებულ იქნა საბითუმო ვაჭრობაში გამოსაქმნებელი 54 ახალი საანბარიშწორებო აღრიცხვის კვანძი და შედგა ელექტროენერგიის საბითუმო ვაჭრობაში გამოსაქმნებელი აღრიცხვის კვანძის შემოწმების აქტები.
- სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ წარმომადგენლებთან ერთად, ბარდაბნის 500კვ-იან ქვესადგურში განხორციელდა მივლინება სახელმწიფოთაშორისო (სისტემათაშორისი) 330კვ ებს „ბარდაბნის“ ელექტროენერგიის ტრანს-სასაზღვრო მრიცხველის საანბარიშწორებო სტატუსის მინიჭებასთან და საბაჟო დეპარტამენტის მიერ დალუქვასთან დაკავშირებით.
- ასევე, სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ წარმომადგენლებთან ერთად, განხორციელდა მივლინება „სამუხი“-ს 500კვ ქვესადგურში (აზერბაიჯანი) და „ბარდაბნის“ 500კვ ქვესადგურში სისტემათაშორისი 500კვ ებს „მუხრანის ველი“-ს ჩართვასთან და აღრიცხვის კვანძების ექსპლუატაციაში მიღებასთან დაკავშირებით.

- დაინტერესებულ მხარეებთან (ევწ, სსე) ერთად, შემოწმდა შპს „ჯორჯიან უოთერ ენდ ფაუნდრი“-ს საანგარიშსწორებო აღრიცხვის კვანძები და შედგა შესაბამისი აქტები.
- სულ 2016 წლის განმავლობაში განხორციელდა 45 მივლინება, აქედან 14 მივლინება განხორციელდა სს „ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოკერატორის“ მიერ 2016 წლისათვის დამტკიცებული გეგმა-ბრავიკის შესაბამისად, 27 მივლინება - კვალიფიციური საწარმოს საბითუმო ვაჭრობაში მონაწილედ რეგისტრაციის ან რეგისტრაციაში ცვლილების შემთხვევაში, 1 მივლინება შპს „ჯორჯიან უოთერ ენდ ფაუნდრი“-ს საანგარიშსწორებო აღრიცხვის კვანძების შემოწმების მიზნით, 1 მივლინება ბარდაბნის 500კვ-იან ქვესადგურში სახელმწიფოთაშორისო (სისტემათაშორისი) 330კვ ებხ „ბარდაბნის“ ელექტროენერგიის ტრანს-სასაზღვრო მრიცხველის საანგარიშსწორებო სტატუსის მინიჭებასთან და საბაჟო დეკლარაციების მიერ დალუქვასთან დაკავშირებით, 1 მივლინება „სამუხი“ს 500 კვ ქვესადგურში (აზერბაიჯანი) და 1 მივლინება „ბარდაბნის“ 500კვ ქვესადგურში სისტემათაშორისი 500კვ ებხ „მუხრანის ველი“-ს ჩართვასთან და აღრიცხვის კვანძების ექსკლუატივიაში მიღებასთან დაკავშირებით.
- ინსპექტირების დროს გამოვლენილ ყველა ხარვეზზე, სს „ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოკერატორის“ მიერ განხორციელდა კანონმდებლობით გათვალისწინებული შესაბამისი რეაგირება.
- განახლდა საბითუმო ვაჭრობაში გამოსაყენებელი აღრიცხვის კვანძების მონაცემთა ერთიანი ბაზა.

ახალი ელექტროსადგურების მშენებლობის ხელშეწყობა

მთავრობასა და ინვესტორს შორის გაფორმებული მემორანდუმების შესაბამისად, 2016 წელს გაზრის ოპერატორსა და ინვესტორს შორის ელექტროენერგიის სავალდებულო შესყიდვის 7 ხელშეკრულება გაფორმდა:

- მთავრობა – ესკო – შპს „მტკვარი ჰესი“
- მთავრობა – ესკო – სს „ონის კანკალი“
- მთავრობა – ესკო – შპს „ქართული სპინვესტიციო ჯგუფი ენერჯია“
- მთავრობა – ესკო – შპს „ენერგო-არაგვი“
- მთავრობა – ესკო – შპს „საქნახშირი (ჰი-აი-ჰი ჯგუფი)“
- მთავრობა – ესკო – შპს „ქართლის ქარის ელექტროსადგური“
- მთავრობა – ესკო – შპს „ერა ჯორჯია“

WWW.ESCO.GE

